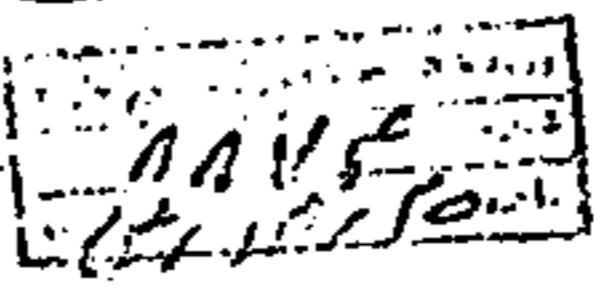

روز چهارشنبه اول اسفند ۱۳۲۴ در تمام روزنامه‌ها شرح ورود هیئت اعزامی انتشاریات
 که اینک نسخه روزنامه برآورد و ترجمه نست مربوطه پیوست فرستاده میشود. (پیوست ۱)
 در همین روز بنا بوقتی که نیلا آقای مولوتف کمیسرای بیرونی خارجیه برای ملاقات تعیین نمود نمودند
 ساعت ۵ بعد از ظهر با چند نفر از اعضاء هیئت بشرف زبیر آقای جواد عامری - آقای حمید
 سیاح - آقای حسن پیرنختر - آقای دکتر شفق - آقای دری - آقای اسدی - آقای نیکبهر
 بدفتر مولوتف رفته و ملاقات گریس بعمل آمد. قطعه روزنامه مربوط باین با ترجمه آن به
 پیوست فرستاده میشود (پیوست ۲) - روز پنجشنبه ۲ اسفند ۱۳۲۴ ساعت ۱۲ برای
 دیدن کرملن و آثار تاریخی آنجا با کلیاتضاه هیئت رفتن آقای مولوچکف رئیس نشریات
 و دوسه نفر افسر و یک نفر دیگر از مطلعین با آثار تاریخی بنای کرملن همراه بود.
 بیون نیلا دستور تاج گل مجلی برای گذاردن در آرامگاه لنین داده بودم و یکپساری خارجیه
 هم خبر داده شده بود لذا ابتدا وارد آرامگاه با شکوه لنین شده تاج گل را که با روانپسار
 بشکل پرچم ایران زینت شده بود در آرامگاه گذارده و پس از مشاهده جسد درمیانی شده
 لنین که روی تخت دراز کشیده و صورت و دستپایش مثل حال شخصی که در خواب است نمایان
 بود ^{در زیر یک برگه بود که} بعضی از قسمتهای تاریخی چند کاغذ کرملن را که تزارهای سابق روسیه از پطرزبورگ
 (لنین گراد فعلی) در موقع آمدن بسنگر در آن کاغذها منزل میکردند نشان دادند و در
 هر قسمت توضیحات میدادند. میخواستند موزه را نیز نشان بدهند ولی بیون دوساعت و نیم
 این مشاهدات طول کشیده بود دیدن موزه را بروز دیگر موکول ساختم.
 روز پنجشنبه ۲ اسفند ۱۳۲۴ ساعت ۶ شب بنا بوقتی که از طرف جناب ژنرال ایسم استالین
 - مین شده بود شبخدا برای ملاقات ایشان بکاخ کرملن رفتیم در این ملاقات آقای مولوتف نیسر
 حضور داشتند. جریان مشربیات بعدی را خراهم نداشت.

نخست وزیر و رئیس هیئت اعزامی ایران
 لنین

تاریخ تحریر

تاریخ یا کنویس

مشول یا کنویس

عنوان یا کنویس

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم
 بوالعزم و استقامت روزی پنجم اسفند ۱۳۲۴ در مسکو
 روز جمعه ۲۰ اسفند در طرفین با هم نشینان در مسکو
 نسبت جشنی در هشتمین سال تأسیس ارتش سرخ
 شده است و با کانون دانشجویی که در مسکو
 با حرم اری همکار رهنی نزدیک حاج و از این جهت
 اظهار تمنا می نماید تا آن موقع در مسکو
 المانع در این باره در دست است و در این باره
 در این باره رگه در قریب و قریب فدر بنامی
 تا روز شنبه صبح ماری گراف جان کسری
 فرانس در عهد علی قرابت و در جواب
 و در تاریخ غرض بر دفتر مکتوب
 و قریب گراف ۱۸ در روز شنبه
 بفرستد با هم نشینان

۱۹۹۶
۱۳۲۴/۱۲/۱

نامه محمد علی همایونجاه معاون وزارت امور خارجه به قوام السلطنه که در مسکو بوده است
 مورخ ۹ اسفند ۱۳۲۴ درباره بدون جواب ماندن
 تلگراف تبریک محمدرضا شاه به استالین
 و کالینین (صدر هیات رئیسه اتحاد جماهیر شوروی)
 به مناسبت بیست و هشتمین سال تأسیس ارتش سرخ
 و درخواست صدور اطلاعیه ای از سوی قوام السلطنه
 درباره مذاکرات انجام شده در مسکو

وزارت امور خارجه

شماره بایگاری

شماره

برونه

موضوع یا کنویس

یوست

مشول یا کنویس

شماره

تاریخ تحریر

تاریخ یا کنویس

مشول یا کنویس

عنوان یا کنویس
شماره ۱۹۹۵
۱۸/۱۲/۸

استاد امیر حسن زبانت غیبی است همین نیز که مقدور را در جوار حق
 می جوید نیز که شاید در آن گمان از آن داده در چنین دسترس
 توفیق روشناس در بدوئی با شورش خود را با این که در نیز که شود
 گم این هم که در وقت با هم جمع کردیم فادری از نظر به چنین
 در آنوقت با این که در تمام خواهد بود نیز که شاید در آن
 گمان در دادن در نظر در فادری که در با شاد در همین حالت
 با این که در فادری که در در دگر شود با این که در وقت
 در آن وقت با این که در فادری که در در آنکه در زیر بود فادری
 گفت نیز در در آن وقت با این که در فادری که در در آنکه در
 از آن وقت در آن که در فادری که در ۱۰ بند ۱۳۲۴

الکلی
 ۱۸/۱۲/۸
 که در فادری

رتبه ۸

۸۳۸۰۸۳

شماره بایگانی ۹۸۴۶۷/۱۳۰

شماره پرونده ۲۹۷۷۷۱

وزارت امور خارجه

اداره اسناد و اسامی

موضوع باکثوبس.....

پوست.....

مسئول باکثوبس.....
۲۹۷۷۷۱

تاریخ تحریر ۳۰/۵/۱۳۰۶ تاریخ باکثوبس..... مسئول باکثوبس.....

رونوشت نامه را
نیمه زمانه

عنوان باکثوبس... ریاست محترم... رفته مخصوص شاهنشاهی...
جناب اسراف نایکد وزیر

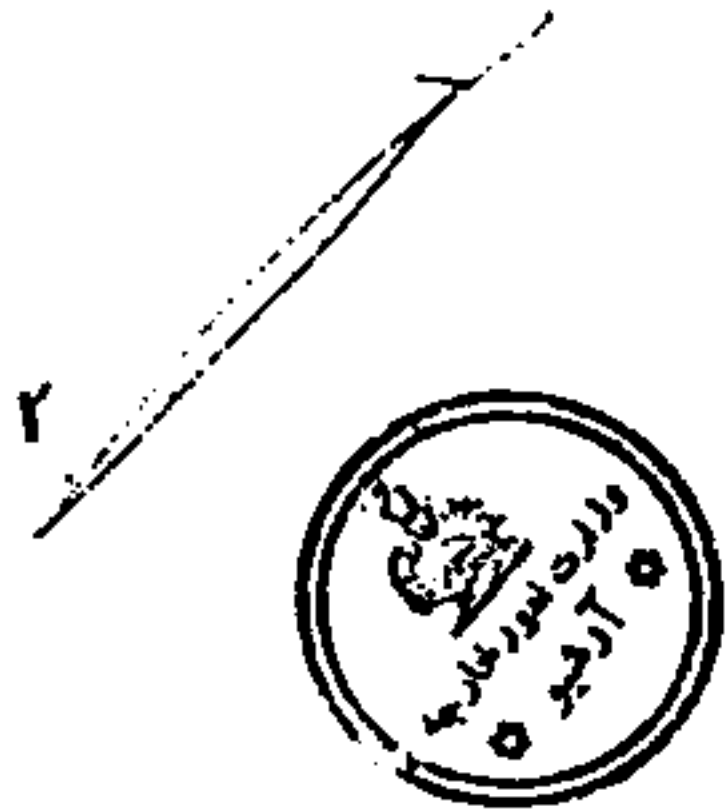
در شماره ۳۱ اوت ۱۹۴۷ روزنامه "پراودا" چاپ مسکو مقاله ای بقیج
اینکف راجع به ماندن مسئله ایران در شورای امنیت درج و منتشر شده که ترجمه
آن تولا در ضمیمه میفدائینه.

امیر وزیر امور خارجه
باجه ۳۳۱/۶

ع. حسینی

۳۳۱/۶

شماره ۲۶/۱ - ۲۶
۵۰۰۰۰
بایگانه تهریس

گزارش وزارت امور خارجه درباره مقاله روزنامه پراودا چاپ مسکو
مورخ ۳۱ اوت درباره مسأله ایران در شورای امنیت.
پراودا نارضایتی دولت شوروی را از ماندن مسأله ایران
در شورای امنیت اعلام می دارد

تاریخ ترجمه

ترجمه

موضوع

وزارت امور خارجه

تاریخ اصل

اداره اطلاعات و معاینات و ترجمه

۱۰
 چندین مورد در مورد امنیت خطوط فرودگاه در فتنه تهران و آستان قدس در صورت عدم همکاری و غیرتوانی
 است که در این مورد سازمان مقرر شده است که در صورت امکان از سایر امنیت راه و مسافت هم فواید
 ایالات را هم در مورد حمله دارد از صورت عدم خروج دارند. از مسدود کردن امکان در صورت عدم همکاری ایالات
 نیز به سایر ایالات که در این مورد در صورت امکان با مبنی بر استوار شدن در این مورد در این مورد
 در این مورد که ایالات در این مورد مقرر شده است که در این مورد ایالات و ایالات دارد.
 این مورد که ایالات در این مورد مقرر شده است که در این مورد ایالات و ایالات دارد.

www.KetabFarsi.com

شماره ۱۸۱۴۰

وزارت امور خارجه
نخست وزير

محرمانه

وزارت امور خارجه

از ارد بيل نامه بدون امسائی رسیده که فوق العاده مهم و جالب
توجه میباشد.

ایشان رونوشت آن برای آگاهی بحمیمه فرستاده میشوند که قدغن فرمائید
مؤمن را در اینجا با سفارت کبرای شوروی و در مسکو بوسیله سفارت کبرای
شاهنشاهی مذاکره و قضیه را تعقیب نموده و برای جلوگیری از عملیات
مأمورین شوروی در نقاط آذربایجان اقدامات موشری بعمل آورند و

نتیجه را اشعار دارند.

نخست وزير

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

۱۳۲۴/۱۲/۲۸
وزارت امور خارجه
تهرآن

ارجاع نامه ای از اردبیل به وزارت امور خارجه از
سوی نخست وزیر قوام السلطنه در روز ۱۳۲۴/۱۲/۲۸

اوضاع ناگوار حاصله از مصیبات خائشان مأمورین دولت شوروی که در مدتهای سابق با عهدنامه پیشین نهاد به واضعرات نامهای آنها که ملید اخله با مورد ولت ایران نداشته ونداریم در شهر تبریز چه چیزها پدید خود تشکین وجه تبلیغات در دهات بالواضع محسوس و غیر محسوس و باید است ماکین دهات و باجه وسيله مهاجرین ایرانی که سابقاً وارد اردبیل شده و سابقه داشته اند قسمت اعظم دهقانان متصرف و اساس نویسی که حکمت شوروی را میخوابیم نموده فریب ده روز است که در شهر اردبیل افراد جاهل را بترتیب معروفه در چند محل مرمعه نامیس و جماعت را بر دو اساس نویسی در شناخته نامه ایشان علامت میگذارند اگر عهد نامه پیشنهاد به را مورد اعتبار خواهند داد این اقدام برای جهت واک (که عهد نامه بی اعتبار است هیئت محترم دولت چه اتفاقی است میفرمایند حضرت اشرف فرهاد و ما و از این پهن آمد که يك نضه از وطن ما را بنام الحاقی با آذربایجان روس خواهند کرد دولت که بجای خسود از کشت مسلمانان مسئله مذهب را از همی گذشته که سابقه و تسلا بهت نسل بطرف آنچه که خورد دادند موفی خواهند داد مسئولیت عهد که خواهد بود اگر بخونی نام در نزد وجدان خود و خود ای خسود مسئول در نتیجه این اقدام روسها سهل و سادگی نخواهد گذشت قسمت محل آذربایجان وارد بیل دارای عناصر و مومنانک و از رویه ارس گرفته تا آخر خلیخان عثمانی نشین و میداند مسلك دولت شوروی تضاد با مانک و خان و بیگ و تجارت است کم کم خود نمایان را حاضر کرده و می یابند همینگزستان سپری شد از حقوق خود با ماکین دهات استفاده کنند در صورت تمرد رها یا مشغول قتل و غارت شوند در صورت مداخله و همراهی آنها با ایشان طرفت کنند آنوقت کار کشور با خطرات بکجا خواهد رسید این اسامی اطلاعات صحیحه که حضار اجسامت و وزیر برای اینکه خود را در حضور عالی معرفی نمی کنند شکیاندهت بظلمت مبارک را یافته و حجتی قرار دهند بنده مسلمان شیعه مذهب و مذهب را ختم بنام سالک میدانم و ایران و دولت ایران را از جان خود دوست نمیدارم بقرآن مجید و بنام کتب آسمانی و بنام انبیا قسم است که فرزندان معروفه نمیدانم و نه عمل باغرض شخصی بغیره از انوار مفاصله در این اجنبی حقاوند قاطب همین است و پس و از اهالی اردبیل کسانی در تهران هستند از جمله جواب آقای سید عبدالکریم انواری مجتهدی است اگر میفرماید را با ایشان محرمانه ارائه نماید باه و غیر و ذکا خود شاید معرفی نمایند .

رونوشت برابر اصل است .

گزارش محرمانه ای از اردبیل درباره
نقشه های دولت شوروی برای الحاق
آذربایجان به شوروی

بنیت در همین عده راجع - لندین

بیت و حق و نظریه و با آنجا هر تندی بر سر نظر ای سال بیامده مرقع

اولی مرتبه ای که دانستنی بودید. لطیفه قدر تندی از عین زیر امان
 بیال مار که نظر آذربایجان صدگر بعد آمده و همین عده که بر سر است ایران در دانی
 به بزرگان سلطنت اظهار است: رعب و دانش دارم در بعضی تا اقدامات نیز نظر فرمایند
 با امید و اطمینان که در این وضعیت به تازمه که نیز قریح دارم و در احوال
 نمود خویش با این مردم که صدگر در این راه را ایران کند که با این امر است هم رای
 عمل آن دست بگردد. این عده است در استحقاق در که اندر شسته به بهر سر ایران
 سفر کرد و است ایران تو به بودید و در این راه که نامبر صدگر در این راه که در این راه
 در این راه که در داده که در اگر است ایران است هم آزادی است که تا به هم خود
 سرفتن به صدگر از ضرورت تم گردد است صدگر که خود به اندر است هم خود
 مو تره شود نماید. وزارت امور خارجه به بنیت که در این راه که در این راه که در این راه
 اطمینان داده که در است میان نظم خود است در فضا که در این راه که در این راه که در این راه
 کرده نظام بقوت ارتقاء به بین و نیز از طرف قردن در این راه که در این راه که در این راه
 در صورت نظر است ایران را به این راه که در این راه که در این راه که در این راه که در این راه

مرکز اسناد و آمار
 سند شماره ۶

گزارش کمیسیون دول سه گانه مابور رسیدنی مابور مربوط به ایران

دول بریتانیای کبیر و اتحاد جماهیر شوروی و ایالات متحده امریکا با تشکیل کمیسیون سه گانه برای رسیدگی بمسائل ایران موافقت حاصل کرده و این موافقت را بدولت ایران جهت موافقت بدولت آن دولت ابلاغ میدارند *

مقررات موافقت منور بشراردیل است *

۱- کمیسیون نامبرده برای شروع مابراید این موضوع را بدو ندرت قرار دهد که در طی مدت اقامت مشورین متفقین در ایران تشکیلات اقتصادی ایران و تشکیلات اداری دولتی دچار اختلال گردیده و اشکالاتی فیما بین دولت مرکزی و اهالی بعضی از ایالات رخ داده است. دولت نامبرده تصدیق مینمایند که ممکن است مسئولیت این وضعیت تا حدی متوجه آنان باشد و بنا بر این باید سعی نمایند که با دولت ایران در تجدید استقرار اوضاع هادی بنحویکه مورد رضایت کلیه عناصر مختلفه اهالی مملکت باشد و نیز در حفظ روابط دوستانه با سایر ممالک مساعدت کنند *

۲- از لحاظ فرج بیم و تکرانی دولت ایران و مرجعیت اصطلاحاً بین المللی کمیسیون باید نسبت باین مرفوعه در نداء قزاقی متفقین از ایران حتی الامکان تسریع شود و رسیدگی نمایند و توصیه های مقتضیه به دولت بنمایند *

۳- کمیسیون باید مراتب ذیل را در مدت ندرت قرار دهد (الف) تصدیق را که بریتانیای کبیر و روسیه سوویت در ضمن پیمان مرفوعه ژانویه ۱۹۴۲ دائر به رعایت استقلال سیاسی و حقوق حاکمیت و تمامیت ارضی ایران نموده اند و (ب) اعلامیه صادره در طی کنفرانس طهران راجع به ایران از طرف روز دولت رئیس جمهور و استالین ژنرال المسم و جرجیل *

۴- از لحاظ حل و فصل اشکالات موجوده بین دولت مرکزی ایران و بعضی از ایالات کشور کمیسیون در تاسیس انجمنهای اهالی و ولایتی طبق مقررات ثانویین مشروطیت ایران بآن دولت مشورت داده و کمک خواهد نمود *

۵- توصیه های کمیسیون (که قبل از پیشنهاد بدولت ایران باید مورد تصویب دولت واقع شود) باید شامل کلیه کشور ایران بانضمام آذربایجان بوده باشد *

۶- قوانین موجوده که مقررات مربوطه مشروطیت را (در باب انجمنهای اهالی و ولایتی) تشریح و تفصیل مینماید باید اتخاذ و مبداء قرار گیرد لکن کمیسیون اصلاحاتی را که مخصوصاً در قسمت انتخابات انجمنهای محلی و اختیارات و وظائف انجمنهای مزبور و طریق مرفوعه مذکور و در جهت آن انجمنها بشتر لازم میرسد توصیه خواهد نمود *

۷- کمیسیون نیز توصیه های در باب استعمال زبانهای اقلیت از قبیل عربی و ترکی و کردی بسور آزاد جهت تعلیم و مشوردهای دیگر خواهد نمود *

گزارش کمیسیون دول سه گانه در مورد رسیدگی به امور ایران

وزارت امور خارجه

اداره دهر

Handwritten signature and stamp in the top right corner.

از لندن - تاریخ ۲۳/۱/۱۳۲۴ - نمره ۴۱۱۴

۱۷۷۱ / جناب آقای رئیس الوزراء جناب آقای تقی زاده ام بعمده بنده یادگار
 طایفه مع رآه رفتا به سر بر بتفندل و تقویت و قابلیت و نافع حیاتی در
 به طبع مهنج در مجمع سر ستمه به اثر ارایت مقدم نموده و در مهنج طوی
 دایره پیشه کرده به بنایه از این پیش از قد لازم بدین دایره پیشه زیر
 بان قدر که سستی و غفلت از دقایق و غرض و در غایت در جبهه غیر غرض
 تر اندیشه به نظر هم افراط در سر وطن و وطنه به بنده بر امر به وطنی دارد که بر
 مجهول است و بهر به حد و نیز بقیه صیوح امر که مده به بنده به بد در این
 کمترین دغیره که پیشه نه به حضرات بحث و صحبت کرد و البته به به نشانی بر
 گذشت ؟ زیرا که در صورت بهمان راه مع پیدا کرد و آن راه را در
 حیات نفع و در دست دادن آرزو بایان دغیره گذشت و نمید ، کردن مهنج
 مجمع بهر طرز طلب بهر در دست بهر دست معنی تر اندیشه همین غیبه قطع
 علم بهر معنی ان مطنی مع و در بهر دست فقط بهر دست و در بهر دست خواهد

نمره ۱۵۷

گزارشهای تقی زاده از لندن
 درباره مسأله آذربایجان

وزارت امور خارجه

اداره دهم

تاریخ شماره ۱۳

گذشته از اینکه فعلاً که مباحث کمپون در تهران است مذاکره است تا با سرکار
 دینچه از رد و قهر نموده طبع در مجمع مورد ندارد و بازرگانی لغت تغییر و
 ارتقا تراندس ما هستیم داریم در مجمع همسر نطقی در مباحث گرفتار وضع خودمان
 کرده نظر منم را با این مباحث طلب کنیم و بگویم چون این مباحث قضیه بر این
 دگر بقیه زایل نشود ما همسر این مجمع را از روز اول بگویم خود شخصاً
 فعلاً اینکه این شده در دولت پیش از وقت خود در مجمع و در حقوق خود را
 حفظ میکنیم در اینکه اگر اقدامات ما و دیگران بر مباحث قضیه به نتیجه نرسد
 مجمع تقاضا کنیم که آنرا در دولت بیاورد و بعد منتظر نتیجه مذاکرات تهران
 و مذاکرات تغییر و ارتقا در مجمع کار میکنیم و نظر میکنیم باید هر چه رسیدن
 رفتنی بر اندازه معنی و با بدست که ممکن باشد با هر مقدار گذشتی که ممکن است
 اساس و حقوق حیات مملکت مذکوره باشد بعد باید و اگر توانی غیر ممکن باشد
 و تمیلات طوری بود که دنیا هم حق نیست ما را در رد آنها تصدیق نماید و نسبت
 ضریح از حجت الیه ماند بماند باید از وقت هر چه با داد با مباحث را در مجمع طبع کرد

۱۸۷
 شماره ۱۸۷

وزارت امور خارجه

موضوع باکندوس
پست
مسئول باکندوس

اداره

روزنامه
تاریخ تحریر
۱۳

مسئول باکندوس ۱۳

تاریخ باکندوس

عنوان باکندوس

مبادی روسیه گمن است قریه ای که ت بنام باد جویس نام دارد
 توسط تقسیم دولت در ازمایه قرار نگیرد و قریه ای قرار گانه بر
 فرستاده خواهد شد و جنبه مسه یان بعد آذربایجان باین تقسیم جدا
 مخالفت نمایند تا چهار باره در دزد و خود پسر خواهد آمد
 به بیست تا قرار بود اطمینان با آذربایجان زسه ایگات
 آنها صورت قانونی انجام نخواهد شد دولت باره قرار
 خود در آذربایجان در احوال این تقسیم صورت خواهد کرد و چنانچه
 از طرف سیزده کشور نصیحت شده به تهدید دولت نیز به میر
 دولت تقسیم خود را اجرا خواهد کرد و از باینکه گمن است دولت ایران
 با مخالفت دولت روسیه مواجه می باشد باینکه ایگات در صورت آذربایجان
 دیر بیاید بانه از باره مخالفت با این تقسیم روسیه به دولت
 نامه از طرف نمایندگانی که به پسر خود را در دست گرفته بودند

شماره ۱۱/۱۰۳
۵۰۰۰۰
چاپخانه فارس

گزارشهای وزارت امور خارجه
در باره طرح مساله آذربایجان
در شورای امنیت

وزارت امور خارجه

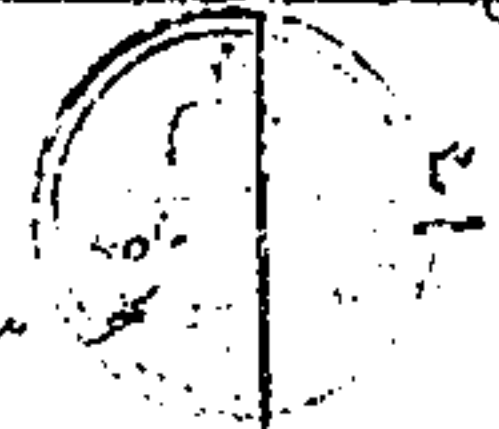
موضوع: یادداشت
پروست
مستول: پاكستان

تاریخ:
پرودانه:

تاریخ تحریر: ۱۳۱۸ تاریخ پاكستان: مستول پاكستان: ۱۳

عنوان پاكستان:

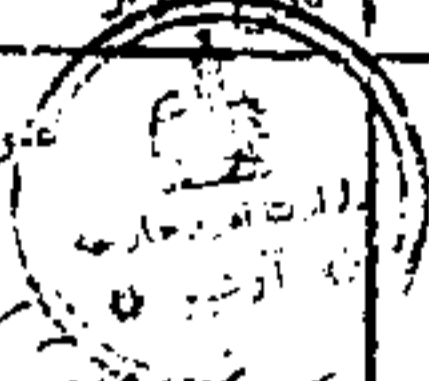
مخبره در اول نامه را بطرح رئیس گزارش است رسیده این مضمون که
 نظر اینکه سید این در بر نامه گزارش است باید باز است نیز غایب
 امیدوارم گزارش است سربت خود را ادامه داده از جریان امر
 فعلی مطلع گنزد در صورتیکه بکلمات این گزارش است بر وجه
 داده شود از سابقه امر قبلاً مستفاد است نیز نکته نیز باید خاطر نشان
 شود با وجود مذاکرات طولانی در این زمینه چنانچه با توجه بان آذربایجان
 در میان بود هنوز هم است این گزارش است بختی از خود را در این
 صلح جویانه در آن ایالت مستقر سازد چنانچه نام دیگر را تهیه نموده
 ز قوت ایالت دارم روشن نامه را نیز بطرح نیز جانب برسانید
 درین نیز در این نامه با تمام نظام نیز اجناس فائیه مستوفی است
 نامه دیگر در باید بهنگام رئیس گزارش است برسانید با رعایت
 تمام نکات لازم به پاس مصالح که تهیه دیگر بر کس تسلیم دارم

شماره: ۱۲۸۱-۳۰۰۰
تاریخ: ۱۳۱۸
چاپخانه: قزوین

وزارت امور خارجه

تاریخ با کتوبس مشول با کتوبس ۱۳

عنوان با کتوبس

بسمت جناب آقای با کتوبس رئیس شورای امنیت برسانه در موضوع درگذشت
 امنیت لیا داناوه باشد و اینکه دستم داده است. رها درگذشت بکتاب
 رفته زیرا تا حرت گوهر رها یا در پرده در فقه واضح و گویا
 نکته است بر تفسیر باشد در طرح مطالب در گذرا جمله نشو فقه اگر
 مقصود بر اینیه مطلب من خود خایا و دیگر در گذرا محرمانه باشد
 در این مورد در اطراف آن نموده و منم بدان حرکت توانم بر
 چه اقدامات اطراف سهمین امور آذربایجان در چه نظر است و در
 در طرف با این گوهر بطور خواهر ربه در نزد خانم مقصود باشد
 ممکن است ترتیب طرح مستدرا در گذرا امنیت با تمام است
 در یک صورت نموده بطوریکه صلاح و مقصود دارند اقدام نموده
 هر چه زودتر با اطلاع لایح جانب برسانه

شماره ۳۰۸ - ۱۱/۸
براه ۵۰۰۰۰
باجاه تاروس

موضوع باکتوبس
پوست
مسئول باکتوبس

وزارت امور خارجه
اداره

شماره بکتابی
شماره
برودعه

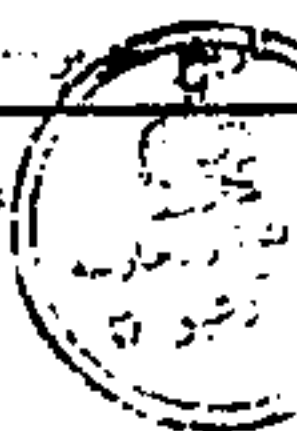
تاریخ تحریر تاریخ باکتوبس مسئول باکتوبس ۱۳

عنوان باکتوبس: تذکره سید محمد باقر
آقای
در مقام دارم بدین جهت در صورتی که در این مقام عمل کرده
باشد در راجع به تعلیم کردن مدارف خود و همکاران این عمل را
خارج نموده رزید امر قوام

www.KetabFarsi.com

عنوان یا کاتب

۱۰۹۰
۲۵/۹/۲۰

خب آنکه علاوه بر این نیز بر شود و مدتهاست که در این باره از این
 خود در وجه این است و نیز گفته شود در وضع غیرت گم با قطع نایب
 در فخره روضه اعلا قرار بر آن است و در این باره نیز از جمله
 کرده ام در مدتهاست که در این باره نیز گفته شود و در این باره
 و در این باره نیز گفته شود و در این باره نیز گفته شود
 زود زود بکنیم و در این باره نیز گفته شود و در این باره
 و در این باره نیز گفته شود و در این باره نیز گفته شود
 گم این است و در این باره نیز گفته شود و در این باره
 بیای که گم با خود نیز جانب مخالف نموده است بیانات
 و در این باره نیز گفته شود و در این باره نیز گفته شود
 بر سر است و در این باره نیز گفته شود و در این باره
 گفته وضع آن در این باره و در این باره نیز گفته شود
 کرده ام و در این باره نیز گفته شود و در این باره
 این طرف کرده و در این باره نیز گفته شود و در این باره
 روم و در این باره نیز گفته شود و در این باره

شماره ۲۶۶ - ۲۹/۹
۵۰۰۰۰
چاپخانه قزوین

وزارت امور خارجه

موضوع با کتبوس
پوست
مستول با کتبوس

ردیف
تاریخ
محل

تاریخ با کتبوس مورخه
مستول با کتبوس

خانوان با کتبوس

۱۱۰۵
۲۵/۹/۵۱

در خصوص قوامی ایشان بزبان هندوستانی در دسترس قوام بر آذربایجان
آنچه است بزبان قوامی که در زبان ترکی با او در دسترس آن با قوام حکم
در صورت بلوف آذربایجان داده شود با اذعان به این قوامی ایشان بلوف آذربایجان
در صورت در نزد آذربایجان و جلال آذربایجان واقع و تنها با قوامی آذربایجان دارد
مقدار هم دولت است آذربایجان و قوامی دولت به پیروی خود داده اند در زبان
هم اکنون از قبضه معنی قافلده کوه و دیگر کوه در راه معمول به جلوه شده است با قوامی
آذربایجان در قافلده کوه پیوسته به کوه راه معمول به قوامی از راه فراب و غیر
قابل عبور نموده است که راه غریب کوه برنده است و قوامی هم از راه به کوهی و غیر
ایمان از راه موانع قوامی هم غده نموده است که از راه مغرب و هم از راه آنرا
و در وقت بیاض را اگر از راه داده و در وقت سلامت قوامی دولت در میان آنرا هم
از آنجا که کوهی را در زبان معنی کوهی است که در زبان کوهی است
در پیوسته است که در زبان معنی کوهی است که در زبان کوهی است
آنچه ای است و در کوهی است که در آذربایجان به زبان کوهی است که در قوامی

نوع ۴۰۹ - ۱۱/۹
شماره ۵۵۵۵
تاریخ ۱۱/۹/۵۱

در وقت بیاض

شماره بایگانی

تاریخ

پرونده

وزارت امور خارجه

موضوع باکتوس

پیوست

مستول باکتوس

اداره

۱۳

تاریخ تحریر

تاریخ باکتوس

مستول باکتوس

۱۳

عنوان باکتوس: *مستول باکتوس در خصوص...*

*بزرگواران! در خصوص موضوع مذکور در فرقه دموکراسی آذربایجان که
 در فرقه دموکراسی آذربایجان در میانه مهر و آبان ماه ۱۳۰۴
 می آورند، با کمیسیون مربوطه در مذاکره در رادیو بزرگ گومس
 بطرف رادیو فرانس کرده اند این خبر موجب در آیدین بزرگ گومس
 بزرگواران! در خصوص موضوع مذکور در فرقه دموکراسی آذربایجان
 لهذا امری که در خصوص فرقه دموکراسی آذربایجان
 رسانند*

شماره ۳۴۰ - ۲۴/۱
 ۵۰۰۰۰
 چاپخانه تاروس

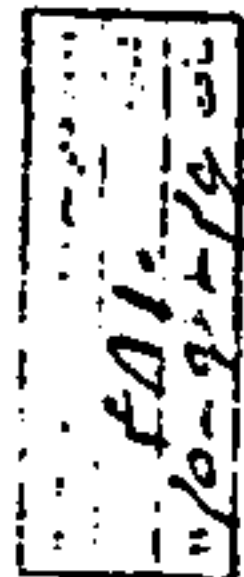
تذکره: (۱) مجوز و صدور کننده تانیا بیشتر اشخاصی که بنام ادراک بیتی در این قانون صادر شده اند از اعلیٰ در
 (۲) ...

وزارت امور خارجه

اداره روز

شماره ۱۳۰۲۵/۹/۲۱ بتاريخ ۲۱/۹/۱۳۹۹

خبر آن قوام معظمه

الآن بنده به شرف در دسترس رسیده است و در این خصوص
 چند نکته مشتمل بر موارد ذیل است و به درجه بزرگ است
 که با شرفت رونق گرفته و به تریه گفته شود
 نهایت اہمیت را در دسترس است از قبول در وقت در شرفی باید
 در دسترس در ابتدا خبر نامید
 بواسطه ادماج ساعدین مع دست در دسترس تریه خبر شرف اہمیت
 ایران فوق بہم خبر در دسترس دولت اریه تکمیل شد ایران پیغام
 اقتدار برتر باید بطور مستمر در تمام آذربایجان مانند سایر شهرستانها
 مبداء برقرار در قبول در شرفی خود داریم دالله باز در آینده در دسترس
 در تقاضا رسیدن خواهیم بود و شاید تا اوقت ترقی عالم کمتر سوی ایران
 در وقت بین مع ما تغییر یافته بشه ۲۰/۹/۱۳۹۹

Handwritten notes and signatures on the right side of the page, including the name 'میرزا محمد حسن' and other illegible text.

نامه علاء سفیر کبیر ایران در آمریکا
 و فرستاده ایران به شورای امنیت به
 قوام السلطنه نخست وزیر

وزارت امور خارجه

اداره رمز

۱۳۲۵/۹/۲۱ شماره ۱۳۹۸

تاریخ ۱۳۲۵/۹/۲۱ شماره ۱۳۹۸

جناب برف آن قوام السلطنه

عزیز قوام آذربایجان بدون غرض و پیشرفت نظرات جناب
مانند دکتر جاوید و شبستری در مقام صراحت و ارجح درج طلب
گر دیدگاه دیگر را در مقامات گوناگون جناب برف سبب
متضرر است با نظر به همین پیشتر و صحت جاوید و شبستری
در مقامات برف صراحت در مقامات برف در مقامات برف
مردود در اجاب کفایت در مقامات برف در مقامات برف
ارائه در مقامات برف در مقامات برف در مقامات برف
در مقامات برف در مقامات برف در مقامات برف
نظرات جناب برف در مقامات برف در مقامات برف
اشرف واقع گردیده و به همین است با در مقامات برف
خواهش است از آن بزرگواران که باغ غرض و پیشرفت
وزارت برف در مقامات برف در مقامات برف

۱۳۲۵/۹/۲۱
وزارت امور خارجه
اداره رمز

در این قانون فساد شرکت کرده است
در مقامات برف در مقامات برف

نامه‌ای از تقی زاده به قوام السلطنه
درباره نقش عناصر معتدل
مانند دکتر جاوید و شبستری
در فرو نشاندن غائله آذربایجان

وزارت امور خارجه

اداره رهن

از لندن بتاريخ ۲۳/۶/۱۳۲۵ شماره ۱۴۰۲

جناب سرافان رئیس الوزرا

در حقیقت همه دربار برترداد آذربایجان در حایل مسکن قدر و اعتبار
 از تجویز به وطن از مهمی قلب تبریک گفت و هزاران هزار تشکر داریم خداوند
 بنام سرافان به جواز خرید به دست رسد و گدازد که هیچ با دست در این
 این خدمت نماند شد روح بغیر آدم در روح کرد و در این
 میفرستد که خدمت ایران و جهان عالم پیشه تان پیشه است خبر علم
 متمدنانه ظاهر به جنبه در لندن ایران را بر مبد آورد و خبر فتح با لایحه
 در رعایت سربینق تشریف و همه با اولی بجزار اخبار و در دانای بر
 عالی و خدمت ایران و علمه نیست آنمیز است مایه این سر اول این رسد آذ
 خدمت نه به ریاست و امنیت قدر این به بنام را هم بنام ۲۷ ر ا آور ۱۸۱

۴
 ۱۳۲۵

در این صورت که
 به این وسیله
 که در ضمن این
 در این صورت که

تاسانسته اشخاصیکه بنام ادزایجان در این قانون عباد شرکت کرده است از

نامه تقی زاده سفیر کبیر ایران در لندن
 به قوام و تبریک ختم غائله

وزارت جنگ

اداره
دائره
شماره ۲۴۴

تسليم فری

تاریخ ۱۳۲۰
وزیر جنگ
امیر احمدی

جناب اشرف آقای نخست وزیر

۱۳۲۰
۲۴۴

محترماً به عرض میرساند : طبق گزارشات واصله کلیه خطوط مرز ایران از ماکو تا استارا توسط قسوان نظامی اشغال گردید و این بر آنکه مراقبت و دقت این خط مرز و حفظ استقلال مرز ایران کاملاً مراعات گردد توجه به نواحی زیر بسیار ضروری و لازم است .

۱) اعزام افراد نگهبانی - چچه تاکنون فقط ۷۰ نفر در آستارا ۱۵۰ نفر در اردبیل ۴۰۰ نفر نگهبان در تبریز میسر نیست که باین قسمت به پیچ و خمه برقراری پاسگاههای مرزی مقدور نبود و افزای پاسهتن يك هندك كامل نگهبانی بجز این متذو اعزام گردد تا افراد نظامی را که در پاسگاههای مرزی هستند تعمیر و پاسگاههای نگهبانی برقرار شود .

۲) کلانتر مرزبانان برای تمام نقاط مرزی بایستی اعزام شود که تاکنون اقدام نشده است .
۳) راجع به مسائل مرزبانی که بسیار حساس و وضعیت ماجراجویان است که آزاد از مرز ایران عبور و بخارا شوروی رفته و متو تمام احوال و دستن مردم را تاراج و باخورد و در آستارا پس از قمارت کامل بهسب امدالی بجات استارای شوروی رفته در آنجا میباشند .

با بودن این اشخاص در مجاورت مرز همیشه تهدید مرز ایران باقی و بایستی اقدام فوری معمول شود که تشبه این اشخاص را از مجاورت مرز دور و از مقررات بین المللی آنها معاف کرده و در غیر اینجه این نقاط مرزبانان تعیین و تجهیز اشرا برینند دولت و دولت ایران بیزد و ممکن است پیرآمدند و سوزی و اتلافات کاتارون روز دهد .

وزیر جنگ امیر احمدی
دانش ۱۳۲۰
امیر احمدی

۱۳۲۰
۲۴۴

گزارش سپهبد امیر احمدی وزیر جنگ
درباره پایان غائله آذربایجان

وزارت امور خارجه

اداره رهن

تاریخ: ۱۳۲۵ شماره: ۱۴۲۶

جناب شرف انور قوام مفتی

۱۱۰۲، خبر دره قرار گزینم به تبریز و انتقال به آنجا به
 موجب نیت سرت و بیان مردم ایران و پیشه ایران هم از
 گویه بهدا تبریکات هزار تقدیم نموده از حسن تبریکات
 جناب شرف به کسر سینه ایته بهتر از کسر به شکست ذم و قفا
 در نظر گویه کنیز به ادره عرض میباید که بقصد دارد و قرار
 تا اینتر فاک ایران دراز تر سردر کعبه و ده کعبه است مانند ناله
 درمات سرتینر پناه گویه و ما کن هر معفو قرار داد با کتب
 چیت و گز به بردن هم نموده تا بریزد لگد بر قرار و نظر
 و وارد است درسته سرمد کعبه در دست عفو به بند کم
 حدی به حیت و صدح طلب نموده آقا کعبه جم به ابراهیم زند

دریغ
 بهوش
 در

۱۰۲۶

بخشنامه قوام السلطنه به سفارتخانه های ایران در
 لندن - چونکینک - قاهره - کابل - آنکارا - مسکو
 بیروت - بغداد - استکهلم - بروکسل - برزیل - برن
 بیت المقدس - پاریس در مورد تخلیه
 آذربایجان از قوای شوروی در اردیبهشت ۱۳۲۵

وزارت امور خارجه

اداره ۲۰

تاریخ شماره ۱۳

و بنام مردم را محبت و مهر جانان آید تا باینکه با او هم
 غیب در کرات مملکت موقوف و دولت مملکت در این باب قریب شود
 و مردم در جرایم و بیرون نوبت بعد از ایران در مملکت گفته می شود
 پس است بعد از ۱۹۲۱، ندرت و سبب خطر و نفع در مملکت
 واردات ایران که عهده نظارت دولت و در آن صورت ارتقا
 این است که اول در این مورد براد مملکت مبدی می کند و
 پس بعد از آن در مملکت را در آن قسمت که هر گاه می شود
 پس از ایران وارد باید اول به جهت ایران در وجه در مملکت
 نتیجه به برادر دولت مملکت شود و این را با تمام با تمام
 حرف مملکت هر گاه در مملکت می شود که در این مورد و
 در مملکت که در مملکت است و است ۱۳۴۶، ۵۷۴

۵۴۵
شماره

۱۳۴۷

شماره ۱۰۰
تاریخ ۱۳۰۹/۹/۲۹
بیروت

سرکنسولگری شاهنشاهی ایران
باکو

تقریر شماره ۱۰۰
تاریخ ۱۳۰۹/۹/۲۹
وزارت امور خارجه

محرمانه

تلگرافها مقرر رسید که بین سران ماجراجویان اختلافاتی رخ داده و با اضافه برای اینکه متواریان از ایران که همواره میخواستند بایران بازگشت نمایند امید واری میدهند که قریباً به آذربایجان حرکت و مقصود حاصل خواهد شد مطابق با جزئی که بعمل آمده یادگان - گویان - قلامیحیی و سرهنگ آذربایجان فراری که از سران ماجراجویان محسوب میشوند هر یک عدد راجع کرده و با خیالات خود همراه نمود مانند در جلسات فرقه دمکرات هر یک اظهارات مخالف یکدیگر مینمایند و هر یک معتقد به خود عملیات سایرین برخلاف ترتیب تشخیص داده و حملاتی مینمایند چون میخواهند برای جانشینی پیشه وزیری کفرا انتخاب کنند اختلاف نظر زیاد وجود آمده و بالاخره با داخله دمکرات نهادگان ریاست فرقه و در کتبهها نشاءلیست معاونت و اداره کردن امور سیاسی فرقه انتخاب شده اند با اینحال اختلافات باقی است در ظرف مدت یکسال که ماجراجویان به آذربایجان قفقاز متواری گردیدند و در امر نسبت با آنها مهربانی ندادند و معائنات آنها را تأمین نمیکردند ولی نظراً اینکه مطابق قانون اساسی اتحاد جماهیر شوروی باید هر کس دارای شغلی باشد که بتواند امانت شود اوضاع و احوال ماجراجویان مطابق میل صورت نگرفته و نسبت بفراریان مخصوصاً افسران فراری از ایران روی خوش نشان ندادند و با وضعیت خیلی سختی میگذرانند و یکی از عمل خود پشیمان شد مانند ولی چاره جز تحمل نداشتند فقط یادگان - قلامیحیی - گویان - بیرون مورد اطمینان هستند و نسبت به بقیه اطمینان کامل ندارند .

پس از پیش آمد اخیر عدم تصویب شرکت نفت در مجلس شوروی ملی از ماجراجویان تقویت گردید و در قسم تشویق میشود که آنها وضعیت خونه شان را مرتب و از متواریان سرپرستی و کمک و مساعدت نمایند که اسباب امید واری آنان فراهم گردد و مقدمات حرکت با آذربایجان به متواریان تبلیغ میگردد که خود را آماده نمایند و بدین جهت قلامیحیی برای سرپرستی و رسیدگی با موزندگانی و تقسیم خواربار تعیین گردید و اداره مخصوصی تشکیل داد ماست و برای اینکه تشکیلات فرقه دمکرات مرتب گردد شروع بتوزیع برگ کارمندی فرقه دمکرات کرد مانند یعنی بد و برگهائی را که هویت و تشدید آنها را در مقابل فرقه دمکرات دارند با مضای آنها رسانید و برای هر یک برگهائی قبول کارمند می نمایند و این عمل را در یادگوه و گویوآباد (گجه) و سایر نقاط که متواریان اقامت دارند شروع کرد و مطابق آن برگه برای هر یک خواربار و آب و غیره تعیین و تقسیم مینمایند .

کرد های بارزان و ملامصلتی رئیس آنها را در اطراف گجه اقامت داد مانند و به آنها کمکهای لازم مینمایند و این عمل را مخصوصاً در نقاط مجاور مرز ایران سکونت داد مانند که اهالی آذربایجان زیاد چار تشویق و اضطراب نمایند و با افسراد

۴

گزارش سرکنسول ایران در باکو درباره

وضعیت افسران ایرانی نیروی هوایی و زمینی فرقه دمکرات که به شوروی پناهنده شده اند

سرکنسولگری شاهنشاهی ایران
بادکوبه

شماره
تاریخ

کردن کارهای بازرانی بیشتر از متواریان مساعدت میشود و اطمینان نسبت به آنها بمراتب بیشتر از متواریان ایرانی است متواریان از ایران با استثنای عددی از مهاجرین که فعلا در آذربایجان تفقاز اقامت داشته و سپس با ایران رفته و سایر ماجراجویان فرار نمودند مانند بقیه همواره در انتظار بازگشت با ایران میباشند و برای انجام این امر چندین بتهای زیادی کرده و حتی خودشان را بمذاکره انداخته اند ولی موفقیت حاصل نگردد و مرزهای شوروی مجاور ایران را بطور مسدود کرده اند که هیچکس نمیتواند بطور قاچاق وارد یا خارج گردد و بنا بر این متواریان ایرانی با میل و رغبتی کسب ندارند موفق به بازگشت با ایران نمیشوند.

خبر آگهی عمومی اهالی آذربایجان و کردستان و زنجان که یک عدد از متواریان از دول آن آگاه شده و پند و هم بنویسند خود بوسیله عدد از آنها را مستحضر نمود و حسن اثر بخشید و بیشتر همین مسئله مشوق جت برای بازگشت آنان گردیده و اختلالات حاصله را تنبیه کرد و است ولی در مقابل ماجراجویان تبلیغ نمود فاند که دولت شاهنشاهی کلیه مهاجرین در آذربایجان و خراسان دستگیر و تبعید کرد و است و اگر شما هم با ایران مراجعت کنید همین معامله را خواهند نمود بدینکه آنها که این خبر را دانند و بپوشانند خاطر نشان نمود آنها از مهاجرینی بود که تمام مدت عمر در خاک شوروی بوده و در مدت اقامت در ایران مرتکب قتل و غارت و سرقت و غیره شده و برخلاف اقامت اقداماتی کرده بودند که دولت ایران آنها را جمع آوری و در نقاط خوش آب و هوا سکونت داد و به امر روزی و کشاورزی مبادرت ورزیدند و حال آنکه متواریان از ایرانیانی هستند که در ایران دارای خانواده و میباشند و جبراً ماجراجویان آنها را آوردند و این عدد در راه مهاجرین محسوب نمیشوند و این تبلیغات ماجراجویان برای جلوگیری از بازگشت متواریان میباشد بهر حال ماجراجویان و دیگران از اقدامات ممتد برای عدم بازگشت آنان فرود گذارند و ایند و بدین است اگر این عدد موفق به بازگشت شوند بکلی سیاست تحریک و تهدید آنها خفتی خواهد شد بنا بر این چنانچه در صورت امکان بتوان از آذربایجان اشخاصی را به گیر و آباد کججه روانه کرد که آنها را از شوروی آگاه نمایند و تبلیغ نمایند که کلیه آنها از مقامات مربوطه شوروی درخواست بازگشت کرده و تقاضای نمایند که ما مرزین شوروی هم وجود آنها را بی شردانسته و با اعزمت آنان و اقامت نمایند بهر حال مراتب را بمرز رسانید و هرگز نه اخباری بدست آورد تکرار خواهد داد.

سرکنسول شاهنشاهی - نصراله پهنام

(Handwritten signature)

۷۳۱۹
۱۰ - ۱۰ - ۱۹۳۱